

Urdu 1120, hindi 1120, uke 7 – Grammatikk – FASIT

A. Relative setninger

1.5. Knytt sammen setningene med **jab...tab** eller **jab...to**. Velg uttrykket som passer best. Sløyf overflødige objekter!

- a) maĩ gēd phēkūgā + tum gēd pakar lo
→ jab maĩ gēd phēkūgā tab tum (use) pakar lo.
- b) ham bhārat gae + ve (vō) hamāre makān mẽ ṭhah^are
→ jab ham bhārat gae to ve (vō) hamāre makān mẽ ṭhah^are
- c) āp bāzār jāēge + davā zarūr lāē
→ jab bāzār jāēge to davā zarūr lāē.
- d) āp chat se dekhē + sārā śahar (śahr) dikhāi detā hai
→ jab āp chat se dekhē to sārā śahar (śahr) dikhāi detā hai.
→ jab āp chat se dekhē tab sārā śahar (śahr) dikhāi detā hai.
- e) bhūkamp (zalzala) āyā + maĩ so rahā thā
→ jab bhūkamp (zalzala) āyā tab maĩ so rahā thā.
- f) maĩ rāt ko der se ghar āyā + sab so rahe the
→ jab maĩ rāt ko der se ghar āyā to sab so rahe the
→ jab maĩ rāt ko der se ghar āyā tab sab so rahe the
- g) maĩ kām par āūgā + tum brek (vaqfa) le sakte ho
→ jab maĩ kām par āūgā tab tum brek (vaqfa) le sakte ho

2.4. Fyll inn riktig form av pronomenet (**kaun**, **koī** eller **jo**), og oversett. Husk at *tidsadverbialer* må stå i oblik kasus!

- a) Dillī (Dēhlī) mẽ āp (**kaun**) ke pās ṭhah^arēge?
→ Dillī (Dēhlī) mẽ āp **kis** ke pās ṭhah^arēge?
- b) (**jo**) log kal śām ko āe the, ve (vō) kaun the?
→ **jo** log kal śām ko āe the, ve (vō) kaun the?
- c) maĩ Lāhaur gayā lekin (**koī**) se nahī milā.
→ maĩ Lāhaur gayā lekin **kisī** se nahī milā.
- d) (**jo**) samay (vaqt) āp ānā cāhē, āiye.
→ **jis** samay (vaqt) āp ānā cāhē, āiye.
- e) (**jo**) larḳō ne gīt gāyā, ve (vō) is skūl mẽ parḥte haĩ.
→ **jin** larḳō ne gīt gāyā, ve (vō) is skūl mẽ parḥte haĩ.

Urdu 1120, hindi 1120, uke 7 – Grammatikk – FASIT

- f) yah (yě) (**kaun**) kā sūt kes hai? merā hai.
→ yah (yě) **kis** kā sūt kes hai? merā hai.
- g) ham yahā (**koī**) ko nahī jānte.
→ ham yahā **kisī** ko nahī jānte.
- h) (**jo**) logō ke pās āp rahte haī, ve (vō) bahut meh^arbān haī.
→ **jin** logō ke pās āp rahte haī, ve (vō) bahut meh^arbān haī.
- i) (**jo**) ne yah (yě) likhā hai, vah (vō) bahut bevaqūf hai!
→ **jis** ne yah (yě) likhā hai, vah (vō) bahut bevaqūf hai!

4.2. Gjør følgene setninger med **vālā**-konstruksjoner om til relative setninger med **jo...vah** (vō).

- a) gīt gānevālī laṛkī kaun hai?
→ jo laṛkī gīt gā rahī hai vah (vō) kaun hai?
→ jis laṛkī ne gīt gāyā vah (vō) kaun hai?
- b) khat bhejne vāle kā nām kyā hai?
→ jis ādmī ne khat bhejā hai, uskā nām kyā hai?
→ jis ne khat bhejā hai, uskā nām kyā hai?
- c) paṛhne vāle ko fāy^adā (fāēda) hogā.
→ jo paṛhtā hai, use fāy^adā (fāēda) hogā.
→ usī ko fāy^adā (fāēda) hogā jo paṛhtā hai.
- d) kal śām ko āne vāle log mere dost haī.
→ jo log kal śām ko āēge ve (vō) mere dost haī.
→ jo log kal śām ko āe ve (vō) mere dost haī.
- e) Lakhnaū se āne vālī gaṛī pletfārm nambar cār par pahūc rahī hai.
→ jo gaṛī Lakhnaū se ā rahī hai vah (vō) pletfārm nambar cār par pahūc rahī hai.
→ jo gaṛī Lakhnaū se āī hai vah (vō) pletfārm nambar cār par pahūc rahī hai.
- f) mujh se udhār lene vāle ne paisā (paisa) vāpas nahī kiyā.
→ jis ne mujh se udhār liyā thā usne paisā vāpas nahī kiyā.

B. Intransitive og transitive verb

6. Elementet ā

Lag transitive verb, og oversett begge setningene.

6.1. Type **bannā** → **banānā**

Eks. **girnā**, å falle → **girānā**, la falle, miste, kaste fra seg

Urdu 1120, hindi 1120, uke 7 – Grammatikk – FASIT

- yahā ek masjid ban rahī hai → mazdūr masjid banā rahe hai (bygger).
- Hāmid bahut savere uṭhā → Hāmid kī mā̃ ne use uṭhāyā (fikk ham opp).
- dūd̄h mẽ cīnī milī hai → us ne dūd̄h mẽ cīnī milāī (blandet).
- mere ghar mẽ ṭelīfon lagā hai → mistrī ne ṭelīfon lagāyā (installerte).
- vah (võ) khatre se bac gayā → pulis (polīs) ne use bacā diyā (reddet).
- yah (yě) maśīn bijlī se caltī hai → ham maśīn biljī se calāte hai (kjører).
- vah (võ) merī bāt nahī samjhā → maī ne apnī bāt us ko samjhāī (forklarte).
- āg jal rahī thī → maī ne kāgaz-patr^a āg mẽ jalāe / jalā die (diye) (brente).
- pataṅg havā mẽ ur rahī hai → maī pataṅg urā rahā / rahī hū (sender opp)

6.2. Type **sūkhnā** → **sukhānā**

Eks. **sūkhnā**, å tørke → **sukhānā**, å tørke (noe)

- baccā calnā sīkh rahā hai → mā̃ baccē ko calnā sīkhā rahī hai (lærer).
- Najma fārsī bol rahī hai → Najma āp ko bulā rahī hai (roper på).
- ham ne tasvīrē dekhī hai → Sunītā ne ham ko tasvīrē dīkhāī hai (har vist).
- Hāmid bahut savere jāgtā hai → Hāmid kī mā̃ use jagātī hai (vekker).

6.3. Type **nikalnā** → **nikālnā**, **phaṭnā** → **phārṇā**

Variant (a): **a + ā-** → **ā**

Eks. **nikalnā**, å komme ut → **nikālnā**, å ta ut

- tār kaṭā (huā) hai → mistrī tār kāṭ rahā hai (skjærer over).
- aṅḍe cār minaṭ mẽ ubalte hai → mere lie ek aṅḍā ubālo / ubāl do (kok).
- pahle bas se baccō ko utārnā (ta ut), phir khud utārnā
- yah (yě) kaprā phaṭā (huā) hai → darzī ne kaprā phārā (rev).

Variant (b) **u ~ ū + ā** → **o**

Eks. **chūṭnā**, å slippes, forlate → **choṛnā**, å forlate, etterlate

- gārī ruk rahī hai → gārī yahā roko / rok do / rok denā (stopp)
- gārī muṛ rahī hai → gārī bāē ko moṛo / moṛ do / moṛ denā (snu)
- dukān das baje khultī hai → dukāndār das baje dukān kholtā hai (åpner)
- gilās tūtā (huā) hai → kis ne gilās toṛā (knuste)?

Variant (c) **i + ā** → **e**

Eks. **chidnā**, gjennombores → **chednā**, gjennombore

- uskī dukān mẽ kitābē biktī hai → vah (võ) kitābē bectā hai (selger)